

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNO IZBORNO POVJERENSTVO
REPUBLIKE HRVATSKE

KLASA: 013-03/16-01/29
URBROJ: 507/11-16-3

Zagreb, 28. srpnja 2016.

Na osnovi članka 56. točka 3. Zakona o izborima zastupnika u Hrvatski sabor („Narodne novine“, broj 66/15– pročišćeni tekst i 104/15 - Odluka i Rješenje Ustavnog suda Republike Hrvatske, broj: U-I-1397/2015 od 24. rujna 2015., dalje: Zakon) Državno izborno povjerenstvo Republike Hrvatske propisuje

OBVEZATNE UPUTE BROJ Z III
POSTUPAK KANDIDIRANJA

Kandidiranje
u I. do XI. izbornoj jedinici

Predlagatelji

1. POLITIČKE STRANKE - pravo predlaganja stranačkih lista za izbor zastupnika u Hrvatski sabor (dalje: Sabor) imaju političke stranke registrirane u Republici Hrvatskoj na dan stupanja na snagu odluke o raspisivanju izbora.

Listu za izbor zastupnika u Sabor može samostalno predložiti jedna politička stranka te dvije ili više političkih stranaka (koalicijska lista).

Političke stranke samostalno utvrđuju svoje stranačke liste i redosljed na njima istaknutih kandidata, na način predviđen statutom političke stranke odnosno u skladu s posebnim statutarnim odlukama.

Prijedlog stranačke liste potpisuje ovlašteni podnositelj.

U pravilu je to statutom određena osoba za zastupanje stranke i upisana u registar političkih stranaka bez ograničenja u zastupanju.

Ovlašteni podnositelj stranačke liste može se odrediti i specijalnom punomoći ili statutarnom odlukom, koja se u tom slučaju mora dostaviti uz prijedlog liste.

Ako listu zajednički predlažu dvije ili više političkih stranaka (koalicijska lista), listu potpisuju osobe ovlaštene za zastupanje tih političkih stranaka ili ovlašteni podnositelj liste kojeg su političke stranke odredile međusobnim sporazumom ili svojim statutarnim odlukama. U tom se slučaju uz prijedlog liste mora dostaviti međusobni sporazum političkih stranaka koje zajednički predlažu listu ili statutarne odluke kojima se određuje osoba ovlaštena za podnošenje koalicijske liste.

2. BIRAČI - predlažu neovisnu listu na temelju **najmanje 500** pravovaljano prikupljenih potpisa birača **izborne jedinice za koju se lista predlaže**.

Birač može svojim potpisom poduprijeti **više prijedloga lista samo u onoj izbornoj jedinici u kojoj taj birač ima prebivalište**.

Prijedlog neovisne liste **potpisuje prvi kandidat na listi** kao osoba ovlaštena za zastupanje neovisne liste.

Naziv liste

U prijedlogu liste izborne jedinice za izbor zastupnika u Sabor obvezno se navodi naziv liste.

Naziv liste jest puni naziv političke stranke odnosno političkih stranaka koja je, odnosno koje su, listu predložile. Ako političke stranke koriste skraćeni naziv stranke odnosno stranaka, uz puni se naziv mogu navesti i skraćenice.

Ako je listu predložila skupina birača, njezin naziv je "neovisna lista".

Kandidati i sadržaj prijedloga

1. Kandidatom se može biti samo na jednoj listi i samo u jednoj izbornoj jedinici.

2. Birači i političke stranke ne smiju kandidirati osobe koje su pravomoćnom sudskom odlukom osuđene na bezuvjetnu kaznu zatvora u trajanju duljem od šest mjeseci i to ako se u trenutku stupanja na snagu odluke o raspisivanju izbora izrečena kazna izvršava ili tek predstoji njezino izvršenje.

3. Birači i političke stranke ne smiju kandidirati osobe za koje u trenutku stupanja na snagu odluke o raspisivanju izbora nisu protekli rokovi rehabilitacije prema posebnom zakonu, a koje su pravomoćnom sudskom odlukom osuđene za:

- a. kaznena djela iz Glave IX. Kaznenog zakona („Narodne novine“ broj 125/11 i 144/12) **protiv čovječnosti i ljudskog dostojanstva**: genocid (članak 88.), zločin agresije (članak 89.), zločin protiv čovječnosti (članak 90.), ratni zločin (članak 91.), terorizam (članak 97.), terorističko udruženje (članak 102.), mučenje i ropstvo (članak 105.),
- b. kaznena djela iz Glave X. Kaznenog zakona („Narodne novine“ broj 125/11 i 144/12) **protiv života i tijela**: teško ubojstvo (članak 111.).

4. U prijedlogu liste za izbor zastupnika u Sabor **u I. - X. izbornoj jedinici**, kandidati na listi moraju biti poredani od rednog broja 1 do zaključno rednog broja 14.

Ako prijedlog liste sadrži manje od 14 kandidata, **lista nije pravovaljana**.

Ako prijedlog liste sadrži više od 14 kandidata, **smatrat će se da je pravovaljana lista od prvih 14 kandidata**.

5. Redosljed kandidata istaknutih na listi samostalno utvrđuje predlagatelj.

6. U prijedlogu liste za izbor zastupnika u Sabor **u XI. izbornoj jedinici**, na kandidacijskoj listi predlaže se najmanje 6, a najviše 14 kandidata.

Ako prijedlog liste sadrži manje od 6 kandidata, **lista nije pravovaljana**.

Ako prijedlog liste sadrži više od 14 kandidata, **smatrat će se da je pravovaljana lista od prvih 14 kandidata**.

7. Redosljed kandidata istaknutih na listi samostalno utvrđuje predlagatelj.

8. U prijedlogu liste za svakog se kandidata obvezno navodi: ime i prezime, OIB, adresa prebivališta, dan, mjesec i godina rođenja, spol.

U prijedlogu liste, uz ime i prezime kandidata, mogu se navesti akademski i stručni naziv i akademski stupanj kandidata u skladu sa Zakonom o akademskim i stručnim nazivima i akademskom stupnju („Narodne novine“, broj 107/07 i 118/12).

9. Uz prijedlog liste kandidata dostavlja se:

- potvrda općinskog suda ili posebno uvjerenje Ministarstva pravosuđa (članak 9. stavak 4. i 5. Zakona u svezi članka 14.a Zakona o pravnim posljedicama osude, kaznenoj evidenciji i rehabilitaciji („Narodne novine“, broj 143/12 i 105/15.),
- obrazac OZ-2a sa prikupljenim potpisima birača koji predlažu neovisnu listu (ako listu predlaže skupina birača),
- očitovanje kandidata o prihvaćanju kandidature - obrazac OZ-17 (potpis kandidata na očitovanju nije potrebno ovjeriti),
- izvadak iz Registra političkih stranaka za političku stranku odnosno za svaku od dvije ili više političkih stranaka koje predlažu kandidate - sa podacima upisanima u registar političkih stranaka najkasnije na dan stupanja na snagu odluke o raspisivanju izbora,
- presliku Ugovora o otvaranju posebnog računa za financiranje izborne promidžbe,
- presliku međusobnog sporazuma iz kojeg je vidljivo koja je politička stranka ovlaštena otvoriti poseban račun za financiranje izborne promidžbe (ako listu predlažu dvije ili više političkih stranaka).

Prispjeće lista

Prijedlozi lista dostavljaju se na obrascima propisanim Obvezatnom uputom Državnog izbornog povjerenstva Republike Hrvatske (dalje: Državno izborni povjerenstvo) broj Z II.

Prijedlozi lista **moraju prispjeti Državnom izbornom povjerenstvu** najkasnije u roku 14 dana od dana stupanja na snagu odluke o raspisivanju izbora.

Odustanak od liste

Političke stranke koje su predložile prihvaćene liste kandidata za izbor zastupnika u Sabor, mogu na način predviđen njihovim statutom ili posebnom odlukom donesenom na temelju statuta odustati od te liste najkasnije 48 sati nakon što je lista bila objavljena.

Za neovisnu listu odluku o odustajanju donosi prvi kandidat, kao osoba ovlaštena za zastupanje liste.

Pisana obavijest o odustanku mora prispjeti izbornom povjerenstvu izborne jedinice najkasnije u roku od 48 sati nakon što je prihvaćena lista bila objavljena.

Izborni povjerenstvo izborne jedinice dužno je odmah, bez odgode, dostaviti obavijest o odustanku Državnom izbornom povjerenstvu.

Nakon prihvaćanja liste, nije dopušten odustanak jednog ili više kandidata s liste na kojoj su navedeni i takva će lista ostati pravovaljanom s imenima svih objavljenih kandidata.

Smrt kandidata

Ako neki od kandidata na listi za izbor zastupnika u Sabor umre u vremenu od dana objave liste kandidata, politička stranka, odnosno stranke koje su kandidirale tog kandidata mogu umjesto njega predložiti Državnom izbornom povjerenstvu novog kandidata, bez posebnih uvjeta za valjanost kandidature, sve do 10 dana prije dana održavanja izbora.

Ako neki od kandidata na listama za izbor zastupnika u Sabor umre nakon gore navedenog roka, zastupnika će zamijeniti njegov zamjenik (sukladno odredbi čl. 42. Zakona).

Kandidiranje u XII. izbornoj jedinici

Predlagatelji

1. Pravo predlaganja kandidata nacionalnih manjina za zastupnike i njihove zamjenike imaju sve političke stranke registrirane u Republici Hrvatskoj na dan stupanja na snagu odluke o raspisivanju izbora, birači i udruge nacionalnih manjina.

Kandidaturu mogu zajednički predložiti političke stranke i udruge nacionalnih manjina.

Za pravovaljanost kandidature za zastupnika nacionalnih manjina i njegovog zamjenika potrebno je prikupiti **najmanje 100 potpisa birača pripadnika te nacionalne manjine**.

Birač može svojim potpisom poduprijeti više prijedloga kandidatura te nacionalne manjine.

Za pravovaljanost kandidature za izbor zastupnika u Sabor, kada pripadnici više nacionalnih manjina zajedno biraju jednog zastupnika u Sabor, potrebno je prikupiti **najmanje 100 potpisa birača pripadnika tih nacionalnih manjina**.

2. Pripadnici srpske nacionalne manjine predlažu najmanje jednog, a najviše tri kandidata i njihove zamjenike.

3. Pripadnici mađarske i talijanske nacionalne manjine predlažu po jednog kandidata i njegovog zamjenika.

4. Po jednog kandidata za zastupnika u Sabor predlažu pripadnici:

- češke i slovačke nacionalne manjine,
- austrijske bugarske, njemačke, poljske, romske, rumunjske, rusinske, ruske, turske, ukrajinske, vlaške i židovske nacionalne manjine i
- albanske, bošnjačke, crnogorske, makedonske i slovenske nacionalne manjine.

5. Potpisi birača u postupku kandidiranja zastupnika i zamjenika pripadnika nacionalnih manjina koji se biraju u XII. izbornoj jedinici prikupljaju se isključivo na propisanom obrascu.

6. Prijedlog kandidature, koji predlaže **politička stranka**, potpisuje ovlaštenu podnositelj kandidature.

U pravilu je to statutom određena osoba za zastupanje stranke i upisana u registar političkih stranaka, bez ograničenja u zastupanju.

Ovlaštenu podnositelj kandidature može se odrediti i specijalnom punomoći ili statutarnom odlukom, koja se u tom slučaju mora dostaviti uz prijedlog kandidature.

Ako kandidaturu **zajednički predlažu dvije ili više političkih stranaka**, prijedlog kandidature potpisuju osobe ovlaštene za zastupanje tih političkih stranaka ili

ovlaštenu podnositelj kojeg su političke stranke odredile međusobnim sporazumom ili svojim statutarnim odlukama. U tom se slučaju uz prijedlog kandidature kandidata mora dostaviti međusobni sporazum političkih stranaka koje zajednički predlažu kandidaturu kandidata ili statutarne odluke svih tih političkih stranaka, kojima one za ovlaštenog podnositelja kandidature određuju istu osobu.

Prijedlog kandidature, koji **predlaže udruge nacionalnih manjina**, potpisuje osoba ovlaštena za zastupanje udruge. Ako kandidaturu zajednički predlaže više udruge, prijedlog kandidature potpisuju osobe ovlaštene za zastupanje tih udruge.

Prijedlog kandidature **grupe birača** potpisuje jedan od birača koji su kandidata predložili.

Kandidati i sadržaj prijedloga

1. Kandidatom se može biti samo u jednoj izbornoj jedinici i samo u jednom prijedlogu.

2. Birači, političke stranke i udruge ne smiju kandidirati osobe koje su pravomoćnom sudskom odlukom osuđene na bezuvjetnu kaznu zatvora u trajanju duljem od šest mjeseci i to ako se u trenutku stupanja na snagu odluke o raspisivanju izbora izrečena kazna izvršava ili tek predstoji njezino izvršenje.

3. Birači, političke stranke i udruge ne smiju kandidirati osobe za koje u trenutku stupanja na snagu odluke o raspisivanju izbora nisu protekli rokovi rehabilitacije prema posebnom zakonu, a koje su pravomoćnom sudskom odlukom osuđene za:

- a. kaznena djela iz Glave IX. Kaznenog zakona („Narodne novine“ broj 125/11 i 144/12) **protiv čovječnosti i ljudskog dostojanstva**: genocid (članak 88.), zločin agresije (članak 89.), zločin protiv čovječnosti (članak 90.), ratni zločin (članak 91.), terorizam (članak 97.), terorističko udruženje (članak 102.), mučenje i ropstvo (članak 105.),
- b. kaznena djela iz Glave X. Kaznenog zakona („Narodne novine“ broj 125/11 i 144/12) **protiv života i tijela**: teško ubojstvo (članak 111.).

4. U prijedlogu kandidata i njegovog zamjenika pripadnika nacionalnih manjina koji se biraju u XII. izbornoj jedinici obvezno se navodi: ime i prezime, OIB, nacionalnost, adresa prebivališta, dan, mjesec i godina rođenja te spol.

U prijedlogu se, uz ime i prezime kandidata i zamjenika kandidata, mogu navesti akademski i stručni naziv i akademski stupanj kandidata u skladu sa Zakonom o akademskim i stručnim nazivima i akademskom stupnju („Narodne novine“, broj 107/07 i 118/12).

5. Uz prijedlog kandidata i njegovog zamjenika dostavlja se:

- potvrda općinskog suda ili posebno uvjerenje Ministarstva pravosuđa (članak 9. stavak 4. i 5. Zakona u svezi članka 14.a Zakona o pravnim posljedicama osude, kaznenoj evidenciji i rehabilitaciji („Narodne novine“, broj 143/12 i 105/15.),
- očitovanje kandidata i njegovog zamjenika o prihvaćanju kandidature (obrazac OZ-17) - potpis kandidata i njegovog zamjenika na očitovanju nije potrebno ovjeriti,
- izvadak iz Registra političkih stranaka za političku stranku odnosno za svaku od dvije ili više političkih stranaka koje predlažu kandidate sa podacima upisanima u Registar najkasnije na dan stupanja na snagu odluke o raspisivanju izbora,

- izvadak iz Registra udruga za registriranu udrugu odnosno za svaku od dvije ili više registriranih udruga koje predlažu kandidate, sa podacima upisanim u Registar najkasnije na dan stupanja na snagu odluke o raspisivanju izbora,
- za udruge koje nemaju pravnu osobnost - Ugovor,
- presliku Ugovora o otvaranju posebnog računa za financiranje izborne promidžbe (ako kandidaturu predlaže politička stranka),
- presliku međusobnog sporazuma iz kojeg je vidljivo koja je politička stranka ovlaštena otvoriti poseban račun za financiranje izborne promidžbe (ako kandidaturu predlažu dvije ili više političkih stranaka),
- presliku Ugovora o otvaranju posebnog računa za financiranje izborne promidžbe za svakog kandidata (ako kandidaturu predlaže udruga odnosno udruge ili birači).

Prispjeće kandidatura

Prijedlozi kandidatura dostavljaju se na obrascima propisanim Obvezatnom uputom Državnog izbornog povjerenstva broj Z II.

Prijedlozi kandidatura **moraju prispjeti Državnom izbornom povjerenstvu** najkasnije u roku od 14 dana od dana stupanja na snagu odluke o raspisivanju izbora.

Odustanak od kandidature

Najkasnije 48 sati nakon što je prihvaćena i objavljena kandidatura, od kandidature za zastupnika u Sabor u izbornoj jedinici u kojoj se biraju zastupnici nacionalnih manjina može odustati:

- kandidat grupe birača pisanim očitovanjem ovjerenim po javnom bilježniku,
- kandidat kojeg je predložila politička stranka odnosno udruga nacionalne manjine, uz pisanu suglasnost političke stranke odnosno udruge nacionalne manjine,
- politička stranka odnosno udruga nacionalne manjine koja je predložila kandidata.

Odustanak kandidata odnosi se i na njihove zamjenike.

Smrt kandidata

Ako kandidat ili zamjenik umre u vremenu od dana objave kandidatura ovlašteni predlagatelji mogu predložiti novog kandidata ili zamjenika bez posebnih uvjeta za valjanost kandidature, sve do 10 dana prije održavanja izbora.

Ako neki od kandidata umre nakon gore navedenog roka, zastupnika će zamijeniti njegov zamjenik (sukladno odredbi članka 42. Zakona).

Završne odredbe

Riječi i pojmovi koji imaju rodno značenje odnose se jednako na **ženski i muški rod**, neovisno u kojem su rodu navedeni.

Uz obvezni pisani oblik prijedloga, predlagatelji mogu dostaviti i prijedlog kandidature u elektronskom obliku, na magnetnom mediju, isključivo uz korištenje programa koji mogu bez naknade preuzeti u Državnom izbornom povjerenstvu ili sa internetskih stranica Državnog izbornog povjerenstva – www.izbori.hr .

Ove Obvezatne upute stupaju na snagu 30. srpnja 2016., a objavit će se u „Narodnim novinama“ i na internetskoj stranici Državnog izbornog povjerenstva www.izbori.hr.

PREDSJEDNIK
Branko Hrvatin, dipl. iur.